

Grote zorgen bij ondernemers in toeristisch recreatieve sector

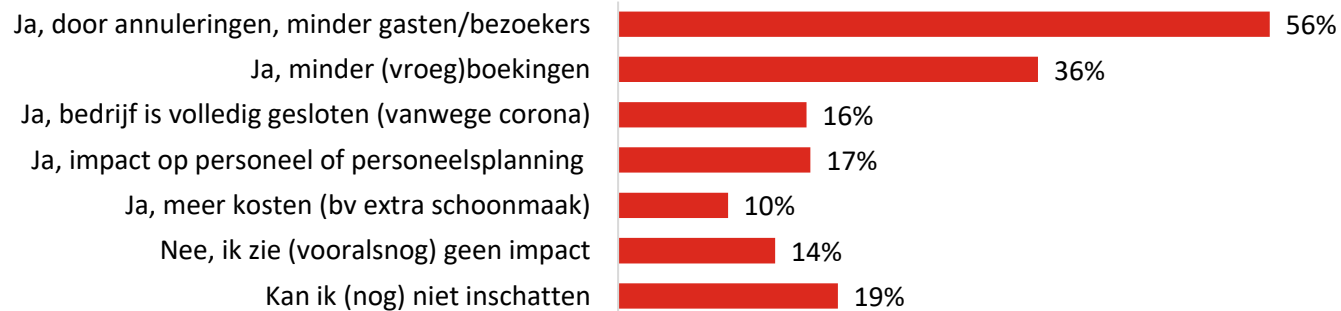
Vele ondernemers vrezen voor grote financiële tegenslag door verlies klandizie

Assen, 17 maart 2020

Het coronavirus heeft grote gevolgen voor de vrijetijdssector in Drenthe. Horecagelegenheden zijn gesloten, evenementen gaan niet door en hotels en vakantieparken hebben het druk met annuleringen en omboekingen. Uit een peiling onder 370 ondernemers blijkt dat de impact fors is. Ondernemers maken zich ernstig zorgen over de gevolgen van het coronavirus.

Driekwart van de ondernemers geraakt door coronacrisis

De peiling is uitgevoerd tussen vrijdag 13 maart en dinsdag 17 maart. Driekwart van de ondervraagde ondernemers geeft aan in de afgelopen week hinder te hebben ondervonden van de uitbraak van het coronavirus. Een meerderheid merkte dit in dalende bezoekersaantallen (56%) en minder (vroeg)boekingen (36%). De invloed op personeel en personeelsplanning is bij een zesde van de bedrijven merkbaar. Na de afgekondigde maatregelen van afgelopen zondag ging ruim de helft van alle dagrecreatieve bedrijven dicht. Voor een aantal bedrijven moet het seizoen nog starten.

Grafiek 1: Heeft het nieuwe corona virus impact gehad op uw bedrijf in de afgelopen week?

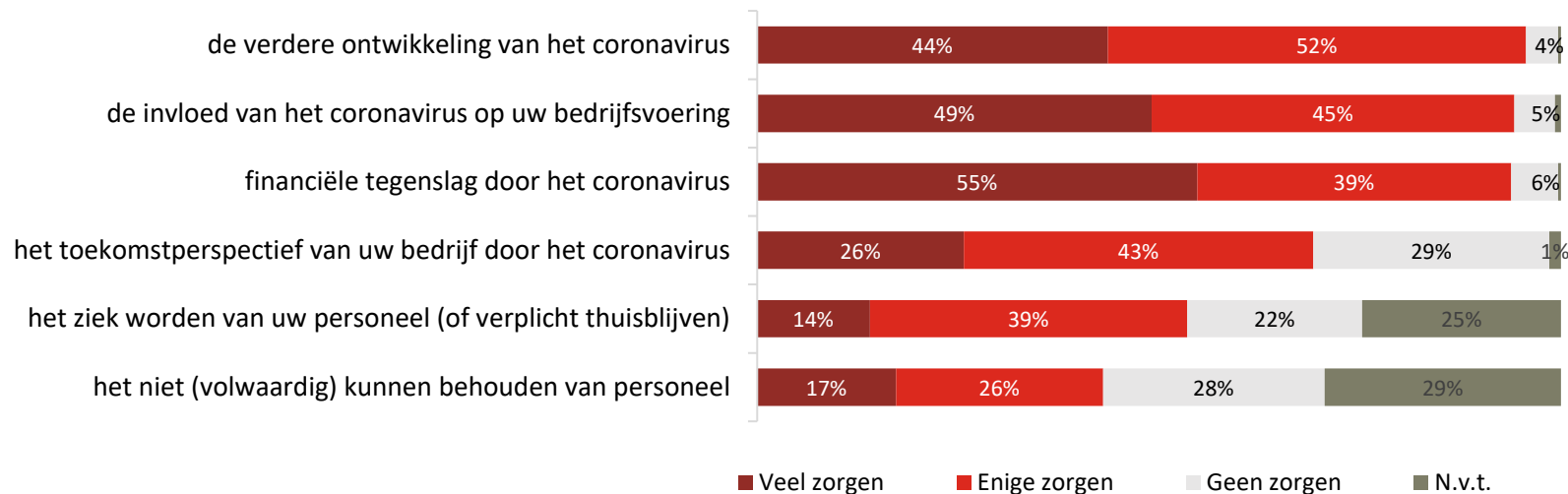
Impact sterk voelbaar

Ondernemers ervaren de situatie als heftig en de impact wordt steeds sterker gevoeld. De ervaren grootte van de impact neemt gedurende de looptijd van het onderzoek toe van 53 naar 64 (op schaal van 0 tot 100). Een derde van de ondernemers ontving afgelopen week al minder bezoekers. Ook de boekingen en reserveringen voor de aankomende weken namen afgelopen week al fors af. Tweederde van de ondernemers melden annuleringen voor de komende maanden. Ondernemers kunnen nog lastig een schatting maken van de inkomstenderving. Zij verwachten een flinke financiële tegenslag.

“De meeste boekingen vinden in het voorjaar plaats” zegt Miranda Horstman van Marketing Drenthe. “Ruim twee derde van de toeristische overnachtingen in Drenthe vindt plaats in het tweede en derde kwartaal blijkt uit de CBS-cijfers en ook de meeste uitstapjes worden in de lente en zomer gemaakt. Een meerderheid van de ondernemers verdient het leeuwendeel van de omzet dan ook in deze periode. De coronacrisis heeft daarom een grote financiële impact op hen.”

Zorgen nemen toe

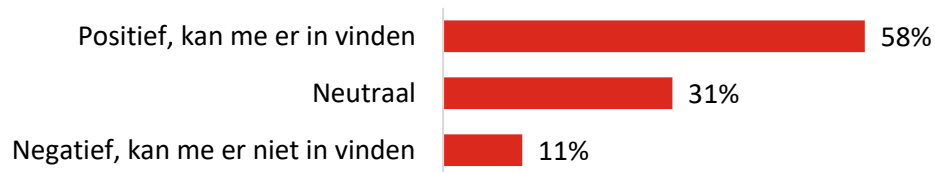
Ondernemers maken zich grote zorgen over de financiële gevolgen (94%), maar ook over de invloed op de bedrijfsvoering en de verdere ontwikkeling van het virus. Zeven op de tien ondernemers maken zich zorgen over de toekomst van hun bedrijf, een kwart heeft hier zelfs ernstige zorgen over. De zorgen omtrent personeel zijn sterker onder dagrecreatieve bedrijven en nemen steeds verder toe.

Grafiek 2: In hoeverre maakt u zich zorgen over...

Besluiten kabinet heftig maar begrijpelijk

Ondanks de grote impact staan ondernemers achter het beleid van de overheid. Slechts 11% kan zich niet vinden in de gekozen route. De steun van ondernemers is toegenomen na de sluiting van de horeca van afgelopen zondag. Ondernemers geven aan de diverse informatiekkanalen goed te volgen en hebben vooral behoefte aan duidelijke communicatie en een goede financiële afwikkeling. Ook rekenen ze op Marketing Drenthe als de storm is gaan liggen. Dan mag de campagnedruk flink worden opgevoerd.

Grafiek 3: Wat vindt u van het beleid van het kabinet omtrent het coronavirus?

Partijen maken zich hard voor de sector

De verschillende betrokken partijen in de Drentse vrijetijdssector, waaronder Recreatieschap Drenthe en Marketing Drenthe, voeren intensief overleg om de sector straks zo snel mogelijk weer vooruit te helpen. Ze doen er alles aan om de sector de hulp te bieden die het nodig heeft. Marketing Drenthe heeft campagnes op een laag pitje gezet en maakt plannen om straks in volle vaart van start te kunnen. Op landelijk niveau heeft Gastvrij Nederland, Nationale Raad toerisme, recreatie, horeca en vrije tijd, een brandbrief gestuurd naar staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken en Klimaat, voor snelle hulp voor de sector.

Meer informatie over het peiling 'Impact Coronavirus op Drentse vrijetijdsondernemers'.

Het onderzoek is door Marketing Drenthe uitgevoerd onder een steekproef van ondernemers in de Drentse vrijetijdssector. Het onderzoek liep van vrijdag 13 maart tot en met dinsdag 17 maart. In totaal deden 370 ondernemers aan het onderzoek mee.

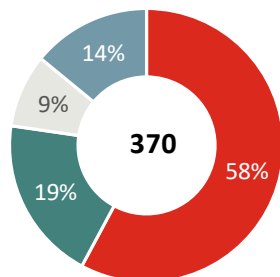
Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met Miranda Horstman miranda.horstman@marketingdrenthe.nl.

Resultaten Impactmeting vrijetijdssector Drenthe

Looptijd van vrijdag 13 maart tot en met donderdag 17 maart 2020.

Deelname 370 respondenten (30% respons)

Q1. Wat is de hoofdactiviteit van uw onderneming?

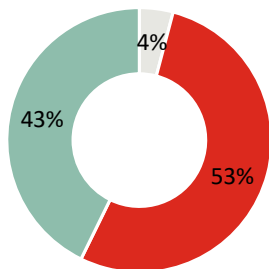

■ Verblifsrecreatie ■ Dagrecreatie ■ Beide ■ Anders

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Verblifsaccommodatie	0%	87%
Dagrecreatie	69%	0%
Beide	31%	13%
Anders	0%	0%
	104	246

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
63%	53%
18%	21%
9%	9%
10%	18%
171	199

Q2. Focust u zich op de zakelijke of leisure markt?

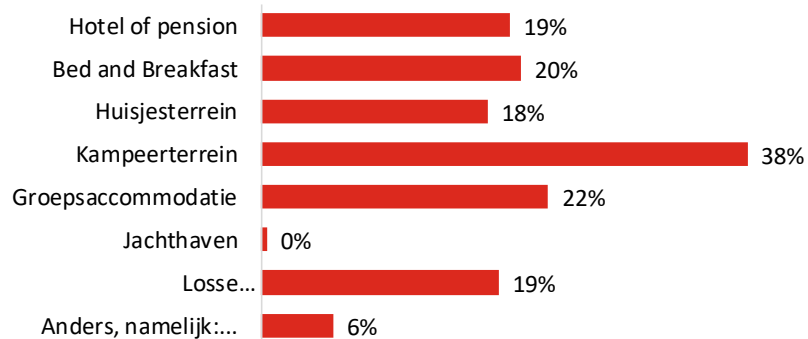

■ Zakelijke markt ■ Leisure markt ■ Beide

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Zakelijke markt	3%	3%
Leisure markt	42%	58%
Beide	55%	38%
	103	242

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
1%	7%
56%	51%
43%	42%
169	196

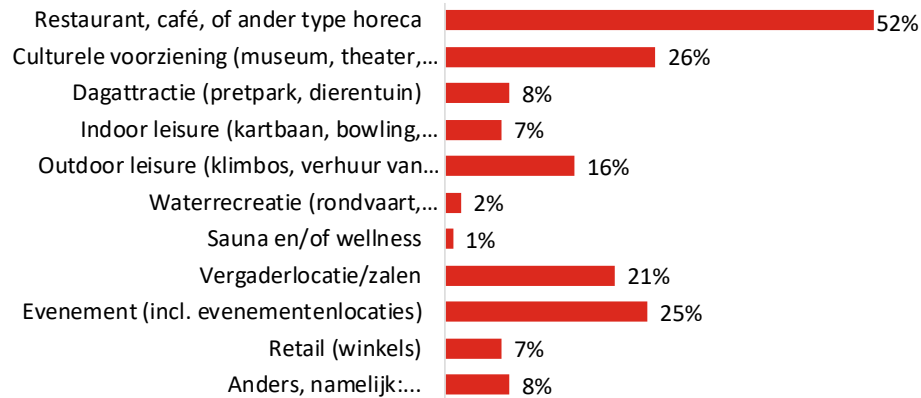
Q3. Wat voor type verblijfsaccommodatie(s) heeft u?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Hotel of pension	44%	19%
Bed and Breakfast	15%	20%
Huisjesterrein	11%	17%
Kampeerterein	26%	38%
Groepsaccommodatie	19%	23%
Jachthaven	0%	0%
Losse vakantiewoning(en)	15%	19%
Anders, namelijk...	7%	6%
	27	231

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
19%	19%
22%	18%
19%	17%
33%	43%
21%	24%
1%	0%
20%	17%
5%	6%
118	114

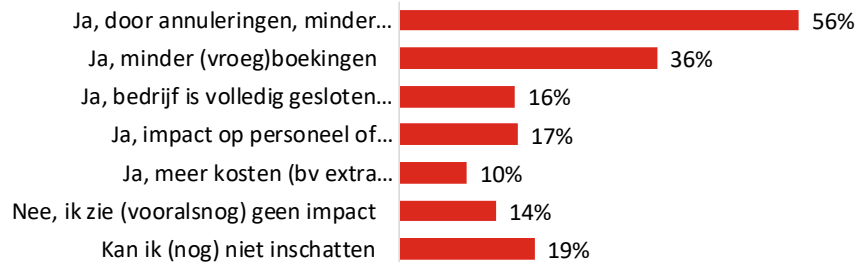
Q4. Wat voor type dagrecreatieve voorziening(en) heeft u?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Restaurant, café, of ander type horeca	52%	69%
Culturele voorziening	26%	10%
Dagattractie	8%	3%
Indoor leisure	7%	10%
Outdoor leisure	16%	21%
Waterrecreatie	2%	0%
Sauna en/of wellness	1%	3%
Vergaderlocatie/zalen	21%	31%
Evenement (incl. evenementenlocaties)	25%	21%
Retail (winkels)	7%	3%
Anders	8%	10%
	101	33

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
58%	48%
27%	25%
7%	9%
4%	9%
18%	14%
4%	0%
2%	0%
29%	14%
20%	29%
9%	5%
7%	9%
45	56

Q5. Heeft het nieuwe corona virus impact gehad op uw bedrijf in de afgelopen week?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Ja, door annuleringen, minder gasten/bezoekers	66%	55%
Ja, minder (vroeg)boekingen	36%	38%
Ja, bedrijf is volledig gesloten (vanwege corona)	38%	9%
Ja, impact op personeel of personeelsplanning	28%	15%
Ja, meer kosten (bv extra schoonmaak)	15%	10%
Nee, ik zie (vooralsnog) geen impact	9%	16%
Kan ik (nog) niet inschatten	8%	22%
	85	200

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
56%	57%
36%	37%
8%	24%
14%	19%
8%	11%
16%	12%
19%	19%
139	155

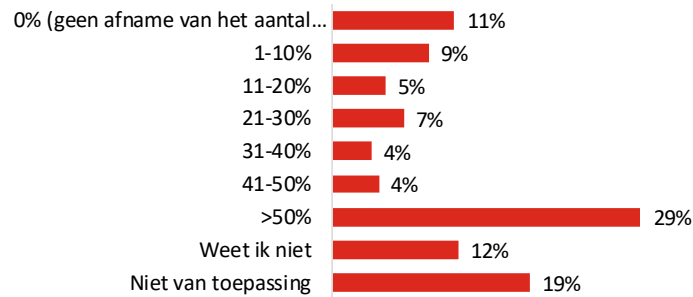
Q6. Op een schaal van 0 tot 100, kunt u aangeven hoe groot de impact van het Corona-virus is op uw bedrijf?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
Grootte van impact (0 tot 100)	78	53
	85	200

Voor	Na
53	64
134	151

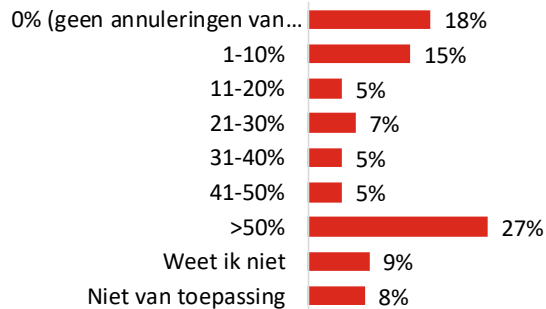
Q7. Kunt u aangeven hoeveel minder bezoekers/gasten u in de afgelopen week heeft ontvangen?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
0% (geen afname)	5%	14%
1-10%	3%	11%
11-20%	1%	7%
21-30%	7%	6%
31-40%	5%	3%
41-50%	8%	2%
>50%	51%	26%
Weet ik niet	10%	11%
Niet van toepassing	9%	18%
	86	201

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
13%	10%
9%	9%
6%	4%
11%	3%
5%	3%
4%	5%
24%	34%
12%	12%
15%	22%
141	155

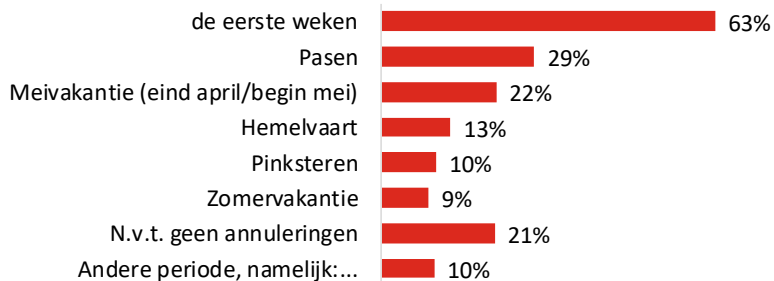
Q8. Kunt u aangeven hoeveel procent (in omzet) van de boekingen/reserveringen van de komende periode nu al worden geannuleerd?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
0% (geen annuleringen)	7%	24%
1-10%	8%	18%
11-20%	6%	4%
21-30%	7%	7%
31-40%	5%	4%
41-50%	5%	5%
>50%	50%	21%
Weet ik niet	6%	9%
Niet van toepassing	7%	5%
	86	201

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
25%	12%
14%	16%
6%	4%
8%	6%
4%	6%
8%	3%
21%	32%
7%	11%
6%	10%
141	155

Q9. Voor welke periode krijgt u de meeste annuleringen of blijven boekingen/reserveringen uit?

	Type bedrijf	
	Dag	Verblijf
de eerste weken	73%	60%
Pasen	31%	32%
Meivakantie (eind april/begin mei)	17%	27%
Hemelvaart	10%	17%
Pinksteren	5%	14%
Zomervakantie	7%	11%
N.v.t. geen annuleringen	11%	24%
Andere periode, namelijk:...	15%	8%
	84	198

Zondag 15 maart 18u	
Voor	Na
64%	62%
27%	30%
18%	25%
10%	16%
9%	11%
6%	12%
25%	18%
9%	11%
140	151

Q10. In hoeverre maakt u zich zorgen over...

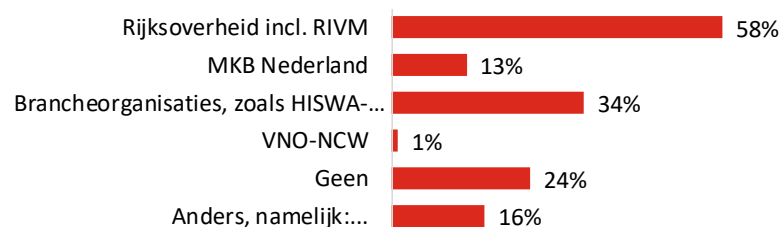
% enige tot veel zorgen (excl nvt) Type bedrijf

	dag	verblijf
de verdere ontwikkeling van het coronavirus	99%	95%
de invloed van het coronavirus op uw bedrijfsvoering	96%	94%
financiële tegenslag door het coronavirus	96%	93%
het toekomstperspectief van uw bedrijf door het coronavirus	91%	64%
het ziek worden van uw personeel (of verplicht thuisblijven)	81%	65%
het niet (volwaardig) kunnen behouden van personeel	82%	53%
	80	188

Zondag 15 maart 18u

	voor	na
de verdere ontwikkeling van het coronavirus	95%	97%
de invloed van het coronavirus op uw bedrijfsvoering	94%	96%
financiële tegenslag door het coronavirus	93%	96%
het toekomstperspectief van uw bedrijf door het coronavirus	68%	72%
het ziek worden van uw personeel (of verplicht thuisblijven)	68%	74%
het niet (volwaardig) kunnen behouden van personeel	57%	65%
	134	142

Q11. Bij welke instanties wilt u informatie en advies in over (eventuele) ondersteuning?

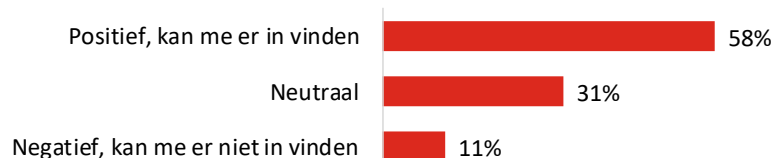
Type bedrijf

	Dag	Verblijf
Rijksoverheid incl. RIVM	64%	56%
MKB Nederland	14%	12%
Brancheorganisaties, HISWA-RECRON of KHN	40%	36%
VNO-NCW	1%	2%
Geen	15%	27%
Anders, namelijk:...	24%	14%
	80	188

Zondag 15 maart 18u

	Voor	Na
Rijksoverheid incl. RIVM	56%	60%
MKB Nederland	10%	16%
Brancheorganisaties, HISWA-RECRON of KHN	32%	36%
VNO-NCW	0%	2%
Geen	24%	25%
Anders, namelijk:...	16%	17%
	133	142

Q12. Wat vindt u van het beleid van het kabinet omtrent het coronavirus?

Type bedrijf

	Dag	Verblijf
Positief, kan me er in vinden	47%	61%
Neutraal	42%	28%
Negatief, kan me er niet in vinden	11%	12%
	79	190

Zondag 15 maart 18u

	Voor	Na
Positief, kan me er in vinden	44%	70%
Neutraal	40%	24%
Negatief, kan me er niet in vinden	16%	6%
	133	144